

НАПРЯМИ УДОСКОНАЛЕННЯ РИЗИК-МЕНЕДЖМЕНТУ БАНКУ

ЖУРАВЛЬОВА Т. О.

кандидат економічних наук,

завідувач кафедри фінансів, банківської справи та страхування

ВОЛЬНЕВИЧ Ю. С.

магістр

Одеський національний університет імені І. І. Мечникова

м. Одеса, Україна

Важливість створення в банку якісно структурованої та незалежної системи управління ризиками у світлі ускладнення банківських продуктів, а також сучасних кризових явищ у фінансовій сфері важко переоцінити. Відсутність ефективної системи управління ризиками може в кінцевому результаті привести банк до виникнення значних проблем. Окремий недооцінений банківський ризик перетворюється в ризик структурний та завдає збитки цілому банку. Однак, необхідно зрозуміти, що повністю уникнути ризиків у банківській діяльності неможливо, а тому мета процесу управління ризиками в банку полягає не в повному їх уникненні, а в обмеженні та мінімізації їх впливу. Саме тому необхідно побудувати ефективну систему управління банківськими ризиками і постійно її удосконалювати.

Щоб досягти мети зміцнення банківської системи України необхідно модернізувати ризик-менеджмент кожного банку країни. Перед кожним банком стоїть завдання мінімізувати ризики, але для цього потрібно вміти правильно ідентифікувати, оцінювати, контролювати та управляти ризиками, враховувати можливості й загрози функціонування банків на фінансовому ринку, сильні та слабкі позиції.

Вдосконалення управління ризиками банку – це використання сукупності методів, прийомів і заходів направлених на своєчасне прогнозування ризиків, визначення їхніх ймовірних розмірів і наслідків з метою запобігання чи мінімізації пов'язаних з ними втрат [1].

На державному (макрорівні) вдосконалення управління ризиками банківської системи відбувається шляхом створення

відповідної законодавчої та нормативної бази. На рівні банку (мікрорівні) вдосконалення управління ризиками спрямоване на підвищення ефективності діяльності банку і на запобігання або зниження ризику втрат.

Ефективне управління ризиками передбачає наявність послідовних положень, процесів, кваліфікованого персоналу і систем контролю.

Ефективне функціонування систем управління ризиками в банку неможливе без фахового банківського корпоративного управління. Корпоративне управління сприяє створенню ефективних, надійних та стабільних банківських установ. Воно представляє собою систему обмеження повноважень та розподілу відповідальності, яка визначає взаємини та ролі ради директорів, керівництва, акціонерів банку, органів нагляду та зовнішніх аудиторів [2].

Для вдосконалення і підвищення ефективності управління ризиками спостережним радам та правлінням банків варто вжити низку заходів:

- забезпечити постійний моніторинг та оцінку ризиків;
- запобігти ухваленню неконтрольованих і нерегламентованих рішень, пов'язаних із банківськими ризиками;
- забезпечити своєчасне формування резервів на покриття ризиків під активні операції;
- забезпечити створення в банку ефективної системи збереження, обміну та використання інформації стосовно функціонування управління ризиками;
- запровадити проведення регулярної оцінки фінансового стану банку з метою забезпечення своєчасного реагування відповідно до даних системи моніторингу;
- забезпечити зниження ризиків, що виникають у банку з метою посилення захисту інтересів акціонерів та вкладників, що сприятиме збільшенню обсягу акціонерного капіталу та депозитів;
- впровадити систему нагляду за відділеннями банку з метою підвищення ефективності їхньої діяльності;
- забезпечити використання досвіду кращих закордонних та вітчизняних банків з управління ризиками, що забезпечить прийняття більш ефективних рішень [3; 4, с. 98].

Зокрема, Національним банком України в напрямку вдосконалення існуючої практики здійснення корпоративного управління в банківських установах України схвалені Методичні рекомендації щодо вдосконалення корпоративного управління в банках України. В цих рекомендаціях Нацбанк пропонує розподілити повноваження та відповідальність між спостережною радою і правлінням банку, залучати до участі в спостережній раді незалежних членів, розкривати реальних власників, структуру операцій з пов'язаними особами та їх список, приділяти увагу та вирішувати конфлікти інтересів менеджменту банку та представників його власників, передбачає критерії складання Публічного річного звіту банку.

Методичні рекомендації розроблено відповідно до оновлених вимог документа Базельського комітету з питань банківського нагляду «Удосконалення корпоративного управління в банківських установах» і пропонується для застосування банками, які прагнуть досягти кращих сучасних стандартів корпоративного управління, вищого рівня ринкової дисципліни, конкурентоспроможності та прозорості своєї діяльності до прийняття відповідного законопроекту [2].

Одним з актуальних питань сучасного банківського ризик-менеджменту в світі є питання про наявність та тип системи інтегральної оцінки ризику. Дослідження в українських банках вказує на суттєве відставання в організації систем ризик-менеджменту. Так, переважна більшість банків (80%) використовує системи ризик-менеджменту, при яких ризики оцінюються окремо за кожною категорією. Експерти з цих банків вказують на відсутність потреби в інтегральній оцінці ризиків банку. В кращому випадку вони планують впровадження інтегральної системи оцінки ризиків у майбутньому. Причиною даної ситуації є неповне розуміння функцій відділів ризик-менеджменту, частково обумовлене невисоким рівнем розвиненості фінансової системи в цілому [4, с. 99].

Щоб досягти успіху в обмеженні ризиків банки повинні створювати та розвивати консолідовані системи управління ризиками. Саме за допомогою таких систем керівництво банку одержує можливість виявляти, оцінювати, мінімізувати та контролювати той чи інший ризик [2].

Таким чином, можна зробити висновок, що у банківській практиці процес управління ризиками розглядається як ключовий напрям фінансового менеджменту. Значна увага приділяється вивченню ризикових сфер і основних видів ризиків, пошуку ефективних методів їх оцінювання, контролю та моніторингу, а також створенню відповідних систем управління. Удосконалення системи управління фінансовими ризиками банків України, дозволить не тільки зміцнити стабільність фінансової системи банківського сектору, а й стимулюватиме темпи розвитку вітчизняної економічної системи.

Література:

1. Кльоба Л.Г. Напрями вдосконалення управління банківськими ризиками. URL: http://www.economy.in.ua/pdf/6_2017/17.pdf.
2. Швець Н.Р. Удосконалення систем управління банківськими ризиками у світлі посилення глобалізацій них та кризових явищ. URL: <http://visnuk-archiv.ubs.edu.ua/article/view/97610/93133>.
3. Островська Н. С. Економічна суть банківських ризиків. URL: http://www.intellect21.nuft.org.ua/journal/2018/2018_2/24.pdf.
4. Бородюк О.В. Як удосконалити управління банківськими ризиками. *Незалежний аудитор*. 2014. № 9 (32). С. 96–107.

ЗАСТОСУВАННЯ ВІРУСНОГО МАРКЕТИНГУ В СУЧАСНИХ УМОВАХ

СМІРНОВА К. В.

*кандидат економічних наук,
доцент кафедри публічного управління
та менеджменту природоохоронної діяльності
Одеський державний екологічний університет
м. Одеса, Україна*

В сучасних умовах розвитку інформаційного суспільства та перенасиченості інформаційного простору рекламною продукцією входження нового товару на ринок та завоювання свого сегменту стає все важчим завданням, тож виробники почали застосовувати нові методи зацікавлення покупців для того, щоб